

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ βασιλέως Ὁθωνος στὰς Ἀθήνας. Ἡ προσφώνησις τοῦ δημογέροντος Γιαννάκη Βλάχου. Τὰ δῶρα τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημογεροντίας. Κλώνος ἀπὸ τὴν ἑλκὰ τοῦ Πλάτωνα. Μία ζωντανὴ κουκουβάγια στὰ χεῖρα τοῦ βασιλέως. Ἀπὸ τὴν Πύλιν τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἡ ἐσέρτῃ τῆς Ἀκροπόλεως. Τὸ ἱερὸ πευκὶ τῆς Ἀθῆνας στὸ Μουσεῖο τοῦ Μονάχου, κ.τ.λ.

Στὸ ὄνομαστὸ Μουσεῖο τοῦ Μονάχου, μαζὶ μὲ ἄλλα ἱστορικὰ ἐκθέματα, ἰσχύει καὶ μὴ βασιλευμένη κουκουβάγια μὲ τὴν ἐπιγραφή —Γερμανιστὴ καὶ Ἑλληνιστὴ— «Ἡ γλαῦξ τοῦ Ὁθωνος». Τὸ πευκὶ αὐτὸ βρισκται στὸ Μουσεῖο ἀπὸ τὸ 1834 καὶ προσιεὶ τὴν περιφέρειαν τῶν ἐπισκεπτῶν, πρὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι μὲ συγκίνησι βλέπουν ἕνα ἀπὸ τ' ἀντιειμμένα τοῦ ἀειμνήστου πρώτου βασιλέως τῆς Ἑλλάδος. Ἡ κουκουβάγια αὐτὴ ἔχει τὴν ἱστορία τῆς καὶ συνδέεται μὲ μὴ ἀξιοσημειωτὴ ἱμέρα τῆς ζωῆς τοῦ Ὁθωνος.

Ὁ Ὁθων ἔφτασε στὴν Ἀθήνα στὴν 25 Αὐγούστου 1834. Εἶχε καὶ ἄλλοτε περάσει ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀλλὰ ἡ κατάστασις ἦταν ἀκόμα ἀνόμαλος τότε, γιὰ τὴ ὄψιμη προεξάρτησις τῆς Ἀττικῆς στὸ νεαρὸ Βασίλειο τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶχε συντελεσθῆ. Στὰ 1834 ὅμως ὅλα εἶχαν κανονισθῆ καὶ ἡ πόλις τοῦ Κέρκυρας ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἐπειτα ἀπὸ τούτους αἰῶνες δουλείας, ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἦταν ἡ λαμπρότερη τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπειτα σ' αὐτὴ ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἀφιέρωσις στὴν ἀρχαία πόλι, ἡ ὁποία εἶχε ὀρθῶς ὡς πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου, ὑπέρχε πανηγυρική. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας γιόρταζε ὁ λαὸς μὲ θόρυβο καὶ πατριωτικὰς ἐκδηλώσεις.

Ὁ Ὁθων ἦταν τότε ἀκόμα ἔφηρος, μόλις 19 ἐτῶν. Λιγνός, λυγρός, φρονίμος μὲ χάρι τὴν κομψὴ βιναμύξισι στολή του. Ἡ ἐμφάνισις του στὰς Ἀθήνας ἐγένετο ἐνθουσιαστικὴ τὴν ψυχὴ καὶ δάκρυα τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶχαν ἔρσει μὲ τ' ὄνειρο τῆς ἀπελευθερώσεως.

Ὁμοίως ἡ Ἀθηναία ἔστρεξαν γὰρ τὸν ἰδοὺν ἐρχόμενον, πολλοὶ μάλιστα συνόδευσαν τὸν δημογέροντα στὸν Πειραιᾶ, γιὰ νὰ τὸν ἰδοῦσε θοῦν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Πειραιεὺς ἦταν μὴ ἐμπορικὴ παραλία. Ἡ σημερινὴ πολυθρόνη πόλις τῆς βιομηχανίας, τὴν ἡμέρα τῆς ἀφίξεως τοῦ Ὁθωνος, ἀπετελείτο ἀπὸ τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος μὲ τὴν μερὴν τὸν Ἑλλησίου — ἡ ὁποία ἀργότερα γκαρμίστηκε γιὰ νὰ χτισθῆ ὁ σημερινὸς ναὸς — καὶ ἀπὸ λίγας καλύβες. Ἐν' ἀπὸ τὰ καλυβάκια αὐτὰ ἐχρησίμευε, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, γιὰ κατοικία τοῦ Ὁθωμανικοῦ τελωνοσταθμοῦ.

Ἡ Ἀθήνα εἶχε μόλις δώδεκα χιλιάδες κατοίκους. Ἀμᾶξ γιὰ ν' ἀνέβῃ ὁ βασιλεὺς ἀπ' τὸν Πειραιᾶ στὴν πρωτεύουσα, δὲν ὑπέρχε κανένα. Ὁ λαὸς κατέβηκε στὴν Πειραιαὶ ἀπὸ τὴν ἐπιτοχὴν τῆς ἀποστολικῆς βαδίζοντας τὰ δώδεκα χιλιόμετρα, γιὰ νὰ δῆ τὸ λατρευτὸ βασιλεῖα του. Πολλοὶ — ἰδίως οἱ ἀγωνισταὶ — ἔφεραν καὶ τὰ ἐνδοῦσα ἀναμνηρματὰ τους.

Ὁ Ὁθων βγήκε στὸν Πειραιᾶ τὸ πρωῒ. Τὸν ἀκολουθοῦσαν τὰ μέλη τῆς Ἀντιβασιλείας, δηλ. ὁ πρόεδρος τῆς Ἀριστοκρατίας, οἱ Μάνου καὶ Ἀβελ, κατὰ μέρος καὶ μερικοὶ γραμματεῖς τῆς Ἐπιτοχῆς, ὅπως ὀνομαζόνταν οἱ ἰστορικοὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Τὸ πλῆθος ἀλλάζετο ἀπὸ χαρὰ. Ὁ πρόεδρος τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημογεροντίας, Γιαννάκης Βλάχος —παπποῦ τοῦ Διονυσίου τῆς «Καθημερινῆς» καὶ Γεωργίου Βλάχου— προσφώνησε τὸν Ὁθωνα. Οἱ διὸ ἄλλοι δημογέροντες τοῦ ἐπρόσφεραν δῶρα. Ὁ ἕνας κλώνο ἑλλᾶς κομμένον ἀπὸ τὴν περιφρῆμιν «ἐλκὰ τοῦ Πλάτωνα» ποὺ σὺδετα ἀκόμα —καὶ κατωφέρει μάλιστα— στὴν Ἱερὰ Ὀδὸ, πρὸ πέρα ἀπ' τὸ Βοτανικὸ Κήρυ. Δημοσιότητα δεῖ στὸν ἴσαο τῆς ἑλλᾶς αὐτῆς ἀναπαύονταν καὶ ἐδίδασκε ὁ μέγας φιλόσοφος... Ὁ ἄλλος δημογέροντες ἐπρόσφερε στὸ βασιλεῖα μὴ μεγάλη ζωντανὴ κουκουβάγια, ὡς σύμβολο τῆς σοφίας καὶ τῆς φρονήσεως.

Ὁ βασιλεὺς δέχτηκε συγκατανεμῶν τὸν κλώνο τῆς ἐ-

λλᾶς καὶ τὸ πευκὶ τῆς Ἀθῆνας, καὶ ἔπειτα ἔφτασε ἐπίπῃ σ' ὄψιμη κατάσπασο ἄλογο, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τ' ἀλλοτρίων πλῆθη, ἀπὸ τὸ στρατὸ καὶ ἀπὸ τοὺς κατεταμένους, ἀνέβηκε στὰς Ἀθήνας.

Ἐδὼ τὸν ἐπεριέμεναν ἄλλα πλῆθη. Στὴν εἰσοδὴ τῆς πόλεως ἔστρεξε ὁ κλήρος μὲ τὰ ἱερὰ εἰκονίσματα, μὲ τὰ ἔξαιπτόνερα καὶ ἀναμμένες λαμπάδες. Ἡ ζητωκραυγὴς ἐτοιμαζόνταν τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ οἱ παλάδες ἔφρηναν τὸν πολυχρονιστὸ τοῦ Βασιλέως, ἐνῶ οἱ ἀγωνιστὰς πυροβολοῦσαν ὅσοι τὸ Πάσα... Ἐταὶ ἀκολουθούμενος ὁ Βασιλεὺς ἐπρόσφρασε, σὰν σὲ ἀποθῶσι.

Ἡ εἰσοδὸς τοῦ στὰς Ἀθήνας ἔγινε ἀπὸ τὴν Πύλιν τοῦ Ἀδριανοῦ, ἐλάνοι στὴν ὁποία εἶχε κρεμασθῆ ἡ ἀκόλουθος ἀρχαίη ἐπιγραφή :

«Αἰδ' εἰσὶν Ἀθῆναι ἢ τε Θησῶς καὶ Ἀδριανὸς Ὁθωνος γῆν πόλις.»

Ὁ Βασιλεὺς Ὁθων

Τὸν καιρὸ ἐκείνο ἡ Ἀθήνα ἦταν κλιονεμένη μὲ τείχη. Ἡ κιορία εἰσοδος τῆς πόλεως ἦταν μὴ μεγάλη πύλη, κοντὰ πρὸ ἀρχαίου Διαιτίου, ὅπου βρισκται τὴν ἄνω τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὀνομαζόνταν «Γιαννικὴ Πόρτα», γιὰ ἐκεῖ κοντὰ ἦσαν τὰ σιδηρογέφυρα τῆς πόλεως.

Φαίνεται λοιπὸν δεῖ ἡ βασιλικὴ πομπὴ, ὅταν ἔφτασε ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, ἔπλεγε τὴν σημερινὴ περιφερεικὴ ὁδὸ τῆς Ἀριστοκράτους, γιὰ νὰ περάσῃ κίτω ἀπὸ τὴν ἀρχαία Πύλιν τοῦ Ἀδριανοῦ, ἡ ὁποία στὴν περίοδον αὐτὴ ἐχρησίμευσε ὡς εἰδος τιμητικῆς ἡμέρας:

Ἐτόια ὑπέρχε ἡ πρώτη ἐπίσημη εἰσοδος τοῦ Ὁθωνος στὴ νέα του πρωτεύουσα. Ὁ Γιαννάκης Βλάχος, προσφώνοντας τὸν Βασιλεῖ, εἶπε :

«Ὁ φίλησυχος καὶ φιλελεύθερος ἐργατικὸς λαὸς τῆς Ἀττικῆς προσφέρει εὐκρινῶς τὴν καρδίαν του καὶ τοὺς βραχίονας του εἰς τὸν θρόνον σου, Βασιλεῦ, πεπεισμένος δεῖ δια Σοῦ θέλον αληθεύσαι αἱ ἐπέες τῆς Ἑλλάδος προσφάσεως τῆς καλλιφρονου Μούσης τοῦ σεβαστοῦ Βασιλέως, τοῦ πατρὸς σου, δεῖ δια Σοῦ, ὁ Βασιλεῦ, θέλονσι στεφανωθῆ οἱ ἀγῶνες ἡμῶν, ἐπιστρεφάσεως πάλιν τῆς Ἀθῆνας μετὰ τῆς Δημητρεῖς καὶ τοῦ Ἐρμοῦ εἰς τὴν πόλιν μας.» ***

Ὁ Βασιλεὺς Ὁθων, τὸν κλιώνον τῆς ἑλλᾶς ποὺ τὸν ἐπρόσφεραν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐπίλαγε στ' Ἀνάκτορα ἀποξεραιμένο. Ὅταν δὲ οἱ ἀρχαιοστοὶ Ἑλλῆνες τὸν ἔδωξαν, στὴν ταραχώδεσι ὄρας τῆς νεοῦσις τῶν Ἀνακτόρων, χάρθηκε καὶ ὁ κλώνος ἐκείνος.

Τὴν κουκουβάγια ὅμοι οἱ ἀνακτορικοὶ ὑπάλληλοι τὴν ἐσκότσωναν, τὴν ἐβαλίσσανσαν καὶ, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὁθωνος, τὴν παρῶσαν στὸ διάσημο Βιναρὸ ἀρχιτέκτονα Λέοντα Κλέντος γιὰ νὰ τὴν μεταφέρῃ στὸ Μονάχο. Ὁ ἀρχιτέκτονα αὐτὸς εἶχε ρθεῖ στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ καταρτίσῃ τὸ σχέδιο τῶν Ἀθηνῶν. Τὸν εἶχε στελεχίει ὁ φίλοσυχος Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου γιὰ νὰ φιλοτεχνήσῃ σχέδιο ἀντάξιο τῆς νέας πρωτεύουσος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Πέντε μέρες ἐκράτησαν ἡ πομπὴ τῶν Ἀθηνῶν γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ λαοφιλοῦς Βασιλέως. Στὴν Ἀκρόπολιν ἔγινε ὄψιμη, ἀρχαιοστορετικὴ τελετὴ καὶ τὰ ἔγκυατα τῶν πρώτων ἐργασιῶν γιὰ τὴν ἀναστίλωσι τοῦ Παρθενῶνος. Στὰ Προπύλαια ἐπεριέμεναν τὸ νεαρὸ Βασιλεῖ τὴν παρθένος τῶν Ἀθηνῶν, λευκοφρομένης, στεφανωμένης μὲ κλώνος μωστίνης, δεμένους μὲ γαλανόκρινες κορδέλλες. Μία ἀπὸ τῆς παρθένος κρατοῦσε μεγάλη σημαία, ἡ ὁποία στὴν μέση εἶχε τὴν Ἀθῆνα χρυσοκέντητη, μέσα σὲ ἄσπρο κύκλο. Στὴν ἄλλη ὁμὴ τῆς σημαίας ἦταν κεντημένη ἡ κουκουβάγια, τὸ σύμβολο τῶν Ἀθηνῶν. Μία ἄλλη κόρη ἐπρόσφερε στὸ Βασιλεῖα στεφάνον ἀπὸ μωστίνης, μὲ τὴν ἐπιγραφήν: «Τῷ ἐνδόξῳ ἀνεγέρτῃ τοῦ Παρθενῶνος Βασιλεῖ αἰ παρθενικαὶ τῶν Ἀθηνῶν χορταία.»

Ἐταὶ, ἡ βασιλευμένη κουκουβάγια τῶν Ἀθηνῶν, τὸ δῶρο τοῦ ἀθηναῖκοῦ λαοῦ στὸν πρῶτο του βασιλεῖα, στέκει, ἐκπὸ χρόνια τώρα, θεθῆα σὲ μὴ βιβλίον τοῦ Μουσείου τοῦ Μονάχου, κοντὰ μὲ τὰ γυαλίνα τῆς μᾶτια τοῦ ἐπισκόπετος καὶ φιλοσοφεί γιὰ τὴ ματαιότητα τῶν ἔγκοσμιων.

